

RAPPORT

över rengöring och imålning av
bildristning Raä nr 29
vid Riksby i Bromma socken
Uppland

Upprättad 2005 av BOTARK / Sven-Gunnar Broström

BOTARK-RAPPORT 2005 – 07

RAPPORT ÖVER IMÅLNING AV BILDRISTNING RAÄ NR 29 VID RIKSBY I BROMMA SOCKEN

Uppdragsgivare: Stockholms stadsmuseum

Tillstånd: Länsstyrelsens beslut 2003-03-25

Arbetet utfört av: Målning och rapport: *BOTARK / Sven-G. Broström*
Databehandling: *Kenneth Ihrestam*

Tid: juli år 2003

Färg: Vid imålningen användes samma färg som under senare år använts vid imålning av hållristningar på andra håll i Sverige. Det är en typ av traditionell rödfärg benämnd *Falu Vapen*.

Övrigt: Hällytan borstades bara lätt med vanlig skurborste. Därefter imålades figurerna med röd färg.

Ristningen har tidigare varit imålad med röd färg som senast utfördes 1967.

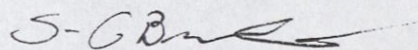
Tumba i mars 2005

Sven-Gunnar Broström
BOTARK

BILDRISTNING RAÄ NR 29 VID RIKSBY I BROMMA SOCKEN

Ristningen vid Kvarnbergsvägen är av ett mycket ovanligt slag. Motivet ger först ett intryck av att vara från samma tid som våra runstenar. De båda personerna på ristningen med sina "knälånga" kappor och de olika attributen i händerna skulle mycket väl kunna hittas på en vikingatida runsten. Man kan också se likheter med motiv på gotländska bildstenar. Det som talar emot en så tidig datering är bland annat det undanskymda läget på en lodrät hällyta i en vanlig skogsbacke. Vikingatidens runristare brukade ju vanligtvis placera sina ristningar nära intill vägar och andra platser där så många som möjligt skulle kunna se ristningen. De som tidigare skrivit om denna ristning har också varit tveksamma till dateringen. *Lindberg* skriver i *Brommabygden* 1957 att man tror att ristningen är från omkring år 1000 efter Kristus. I *Bromma hembygdsförenings årsskrift* 1992 skriver *Törnkvist* att ristningen kan vara från 900-talet men är samtidigt tveksam till att den är forntida. I en artikel i *Brommaboken* 2001 håller *Ringstedt* med om *Törnkvists* tveksamhet om att ristningen är forntida. Han motiverar det bland annat med att han tycker motivet är mytologiskt övertydligt. Han tror istället att ristningen tillkommit under den nationalromantiska perioden under mitten av 1800-talet. Samma tankar har den fornminnesinventerare från Riksantikvarieämbetet som registrerade ristningen 1980. Däremot skriver han att ristningens linjer är för tunna för att vara förhistoriska. Detta håller jag inte med om eftersom liknande tunna linjer finns på många runstenar. Men från vilken tid ristningen än är så är den en viktig kulturhistorisk lämning i området. Den är även symbol för Bromma hembygdsförening och därmed välkänd i trakten.

I samband med imålningen konstaterade jag att "fågeln" som sitter på den vänstra människofigurs arm ser lite annorlunda ut jämfört med tidigare avbildningar. Den har även en vinge åt höger vilket inte tidigare tolkningar har. För att göra denna nya tolkning känd kalkerades ristningen på byggplast. Denna scannades och databehandlades så att en ny bild av ristningen nu finns publicerad i denna rapport.

Sven-Gunnar Broström

BILDRISTNING RAÄ 29 I BROMMA SOCKEN, UPPLAND

Ristningen är belägen på en lodrät klippkant mot sydväst i skogsmark .
ca 60 meter norr om Kvarnbacksvägen och 250 meter nordväst om Lillsjön.

Dokumentationen utförd i samband med ny permanent imålning
utförd 2003 av BOTARK / Sven-Gunnar Broström.

0 1 2 3 4 5 dm